

GEOLOŠKI VODIČ MEDVEDNICE, Institut za geološka istraživanja, INA-Industrija nafte d.d., Naftaplin, Zagreb, 1995., urednik Krešimir Šikić, 199 str.

Medvednica je prva hrvatska gora za koju je izrađen geološki vodič koji na stručan i razumljiv način prikazuje stratigrafsku raznovrsnost stijena u strukturnoj građi toga gorskog masiva. Riječ je o reprezentativnom vodiču na gotovo 200 stranica teksta s 239 grafičkih priloga (fotografija, u boji i crno-bijelih, te crteža i skica) čije autorstvo potpisuje ukupno čak 36 autora.

Nije, dakako, slučajno što je takav stručno-vodički prvijenac izrađen upravo za Medvednicu. S jedne strane, to je rezultat činjenice što je zbog dugotrajnog iskorištavanja mineralnih sirovina i kovina tijekom povijesti, te neposredne povezanosti sa Zagrebom, kao kulturnim i znanstvenim središtem, ona geološki najbolje istražena gora u Hrvatskoj. No, tome je svakako pridonijela i objektivna potreba aktualnog vremena za publikacijom koja će brojnim posjetiteljima (a radi se o turistički najposjećenijem nacionalnom uzvišenju) cjelovitije i stručno produbljenije predstaviti najzanimljivije sadržaje njegove prostorne strukture. To više što je zapadni i središnji dio Medvednice, s površinom od 22 826 ha, zaštićen u kategoriji parka prirode. Jedan od prostorno jasno uočljivih elemenata njezine suvremene turističke infrastrukture su i primjereno osmišljene poučne staze (koje je uredila Šumarija Zagreb). Kako njihov sadržaj u znatnoj mjeri čine upravo geološki elementi, slijedom logike pojavio se i geološki vodič Medvednice.

Posebnost je geološkog vodiča u usporedbi s dosadašnjim tekstualno-kartografskim izdanjima o gorskom masivu Medvednice

njegov karakter specijaliziranog didaktičko-stručnog priručnika s dosljedno primijenjenom koncepcijom obrade, odnosno prikaza sadržaja.

Djelo se sastoji od dva veća poglavlja. U prvom, pod nazivom *Prikaz geološke građe Medvednice*, dan je kompendij geološke građe masiva, nakon čega su sustavno prikazane petrografske značajke pojedinih njegovih dijelova, tj. rasprostranjenost pojedinih vrsta stijena i pregled njihova geološko-paleontološkog razvoja po stratigrafskim razdobljima (periodima, epohama i dobima). Taj opći geološki prikaz gorskog masiva završava pregledom strukturnih odnosa i tektogeneze šireg prostora Medvednice.

Sam vodič, u užem smislu riječi, sastoji se od naznake smještaja i starosti te opisa geoloških sadržaja ukupno 74 postaje na gorskom uzvišenju Medvednice. Orijentaciju i pristup pojedinim postajama olakšavaju topografska i geološka karta u mjerilu 1:100.000, uložene u korice knjige. Na kraju knjige dan je i izuzetno opširan popis literature (275 bibliografskih jedinica), što, ovisno o interesu, omogućuje detaljan uvid u kompleksnu geološku problematiku pojedinih postaja, užih dijelova Medvednice, odnosno gore u cjelini.

Ovaj jedinstveni vodič ima širu upotrebnu vrijednost za upoznavanje, proučavanje i vrednovanje Medvednice, kao osnova za šira prirodnoznanstvena istraživanja, gospodarsku valorizaciju i trajno aktualnu zaštitu okoliša. Samim tim, on je i izuzetno važan za geografiju i geografe. Prije svega za studente i nastavnike dvopredmetnog smjera *prof. geologije i geografije*,

za koje je Geološki vodič Medvednice nezamjenjiv stručni priručnik, ali i za sve ostale studente i nastavnike geografije koji goru iznad Zagreba koriste za terensku nastavu iz geomorfologije ili se na njoj rekreiraju.

Nadamo se da će se ovakav primjer Medvednice, u izgradnji poučnih staza i izradi stručnih vodiča, što prije i što više proširiti i na ostale hrvatske gore i planine, kako bi se i na taj način pridonijelo širenju svijesti o višedimenzionalnim značajkama, odnosno vrijednosti gorskog okoliša te potrebi trajnog očuvanja njegova ekološkog sklada.

Dane PEJNOVIĆ